

In Memoriam van Zr An Cuppen.

Zoals voorgelezen op haar uitvaart op 28 december 2017 in de kapel van het Wereldhuis te Boxtel door haar mede-Witte Zuster Catharina van Kaam.

Na een lang en arbeidzaam missionarisleven, voornamelijk in Ghana, is onze zuster An op 88-jarige leeftijd zachtjes ingeslapen in haar eigen kamer in 't Wereldhuis te Boxtel. Sinds acht maanden woonde ze op de pg-afdeling van dit Woonzorgcentrum, nadat ze 14 jaar in de gemeenschap van Klooster Terhaghe in Eindhoven had gewoond. Dit was noodzakelijk, nadat ze rolstoel gebonden was geraakt en steeds meer zorg nodig had.

An werd geboren in Beers, gemeente Cuijk, als vijfde kind in een godsdienstig gezin van vier jongens en vier meisjes. Haar ouders behoorden tot de welgestelde boeren. (An vond het moeilijk om vriendinnen van dezelfde stand te moeten kiezen, maar zoals het in die tijd normaal was, luisterde je naar je ouders).

“Toen ik 7 jaar was”, vertelt zij, “werd mijn moeder ernstig ziek. Moeder werd thuis jarenlang goed verzorgd. Mijn oudste zus had de taak van moeder overgenomen en zorgde samen met een zus van moeder voor het huisgezin. Ieder van ons had een taak. De jongens hielpen vader op de boerderij, vooral in de zomermaanden hielpen we allemaal mee als het koren gemaaid moest worden. Ik was niet een van de sterksten, had dikwijls hoofdpijn en was altijd het laatste klaar.

In die tijd was het ook de gewoonte om elke dag naar de kerk te gaan. Vanwege het nuchter zijn, was dat voor mij een hele opgave. Mijn jeugd was mede door deze omstandigheden niet gemakkelijk, maar toch was de sfeer gezellig, vooral gedurende de wintermaanden. Toen ik elf jaar was, brak de oorlog uit. Het was een angstige tijd. Wij woonden dicht bij de rivieren Maas en Waal en de brug was het doelwit. De situatie was erg gevaarlijk omdat er vanuit de lucht werd geschoten en we moesten dikwijls de schuilkelder in.

In 1944 overleed mijn moeder op 50-jarige leeftijd. Ik was toen 15 jaar. Kort na moeder's overlijden, werd mijn vader ernstig ziek en twee jaar later, in 1946, overleed hij op 60 jarige leeftijd".

Na de oorlog ging An 2 jaar naar de huishoudschool in Boxmeer. Zij beschrijft hoe zij iedere dag met een paar vriendinnen met de bus naar school ging. "Dit was een hele leuke tijd", schrijft zij, "en langzamerhand begon ik over mijn toekomst na te denken. Een goede gelegenheid kwam toen mijn tante, een Witte Zuster, na 28 jaar terugkwam uit de Congo. Bij ons thuis had ik al vaker boekjes gezien van deze tante en ik was zeer geïnteresseerd.

Op 11 september 1950 werd ik 21 jaar, een vreugdevolle dag, met gemengde gevoelens. De volgende dag begon ik mijn postulaat in Maarn en na 6 maanden ging ik naar het noviciaat in Esch. De opleiding tot het religieuze missionarisleven vond ik erg boeiend. Enkele dagen na mijn eerste professie op 26 oktober 1952, vertrok 'onze karavaan' naar Marseille in Frankrijk. Vandaar vertrokken we per boot naar ons moederhuis in Algiers voor een internationaal vormingsjaar. Daar kwamen wij andere Witte Zusters tegen vanuit Amerika, Duitsland, Canada en België".

Na dit jaar keerde zij terug naar Nederland en in 1953 werd zij benoemd in de vormingshuizen in Engeland en Ierland. Haar taken waren zorgen voor de tuin, naaikamer en keuken, samen met andere jonge vrouwen die ook missionaris wilde worden. Het waren zeven gelukkige jaren voor haar, maar zij verlangde ernaar om naar Afrika te gaan.

In 1960 werd zij benoemd voor Navrongo in Ghana in West-Afrika. Daar gaf ze huishoudles in een regeringsschool, wat haar enorm veel werk gaf, omdat de lessen in het Engels moesten worden voorbereid. Het klimaat met temperaturen boven de 40 graden viel haar zwaar en ze was dan ook erg blij dat ze na 8 jaar op vakantie ging en nog 2 jaar in Nederland haar diensten mocht verlenen.

In 1971 ging ze terug naar Ghana op een andere post, Nandom, en later ook naar Tamale, waar ze een nieuw experiment in weven begon. De traditionele handgeweven kledij werd door mannen en vrouwen als feestkleding gedragen. Het weven was mannenwerk maar An wilde de vrouwen en meisjes daarin opleiden, zodat ze later een kostwinning hadden en voor hun gezin konden zorgen.

Dit weven heeft An van 1971 tot 1992 gedaan, met een onderbreking in 1975, toen zij in Frascati een vormingssessie en nog enkele andere cursussen volgde. Zij ervaarde dit als een tijd van genade en de bron voor haar toekomstig missionarisleven. Zij ervaarde de liefde van Christus voor haar als van een persoonlijke en intieme vriend.

Toch verliep het werk niet zonder moeilijkheden en teleurstellingen. Zij kon het corrupte gedrag van het hoofd van de school, en zijn slechte voorbeeld aan de studenten niet meer aan, en vroeg om overplaatsing naar een andere missiepost. In 1992 droeg zij het werk over aan een jongere Afrikaanse zuster.

Het was hartverwarmend voor haar om vorig jaar een brief te ontvangen van een inlandse zuster aan wie zij 20 jaar geleden de eerste weefschool overdroeg. Zij schreef: "Zuster Ann, ik waardeer heel erg wat u voor ons heeft gedaan, vooral in ons bisdom waar in 5 dorpen wordt geweven. Vele vrouwen en meisjes zijn kostwinners geworden".

Na een korte vakantie in Nederland, werd ze in 1993 gevraagd om naar Mali te gaan om, samen met een Canadese zuster die ze kende vanuit Ghana, een hostel in te richten dat plaats gaf aan 80 tot 90 mensen. In Mali werd de Franse taal gesproken, wat haar toch wel zwaar viel.

In 1996 kwam ze terug naar Nederland, waar ze werd benoemd voor het Regiohuis in Boxtel. Na twee jaar werd An door een medezuster vervangen en kreeg ze de indicatie voor het verzorgingshuis Klooster Terhaghe in Eindhoven. Hier heeft An genoten van de rust, kalmte en de prachtige natuur. Daar zij meer verzorging nodig had en aan een rolstoel gebonden was, is zij in april 2017 verhuisd naar Huize de Braacken in Vught. An heeft in Vught het Sacrament van de Zieken ontvangen en was klaar voor haar laatste reis. Ik vroeg aan An: "Hoe gaat het met de pijn?" En haar antwoord was: "Ik moet het tot het einde toe volhouden". An is mee verhuisd naar het Wereldhuis en daar in alle stilte in de avond van 19 december overleden.

Wij danken de Heer voor haar leven, waarin zij zoveel voor mensen heeft mogen betekenen. Lieve An, je hebt het goed gedaan, nu mag je genieten in God's nabijheid van de Eeuwige rust en Vrede.